

UPPSALA
UNIVERSITET

BESLUT

2024-09-10 Dnr UFV 2024/869

Klimat- och näringslivsdepartementet

Box 256

751 05 Uppsala

Besöksadress

Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare

Magnus Ödman

Telefon

070-167 91 42

www.uu.se

magnus.odman@uu.se

Remiss av förslag till nationell förteckning över invasiva främmande arter

Beslut

Härmed beslutas

- att Uppsala universitet överlämnar bifogat expertyttrande som sitt svar på rubricerad remiss.

Bakgrund

Uppsala universitet har anmodats lämna yttrande över rubricerad remiss. Bifogat expertyttrande har utarbetats av professor David Langlet och universitetslektor Maria Forsberg, juridiska institutionen.

Beslut i detta ärende har i rektors frånvaro fattats av undertecknad prorektor i närvaro av universitetsdirektör Caroline Sjöberg, efter föredragning av utbildningsledare Magnus Ödman. Närvarande därutöver var akademiombudsman Per Abrahamsson och Uppsala studentkårs ordförande Elsa Ewert.

Coco Norén

Magnus Ödman

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2024-09-10 Dnr UFV 2024/869

Klimat- och näringslivsdepartementet

Box 256
751 05 Uppsala

Besöksadress
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare
Magnus Ödman

Telefon
070-167 91 42

www.uu.se
magnus.odman@uu.se

Remiss av förslag till nationell förteckning över invasiva främmande arter

Uppsala universitet har anmodats lämna yttrande över rubricerad remiss. Följande expertyttrande har utarbetats av professor David Langlet och universitetslektor Maria Forsberg, juridiska institutionen.

Uppsala universitet tillstyrker utredningens förslag med följande synpunkter.

Kort sammanfattning

Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten har föreslagit en nationell förteckning över invasiva främmande arter som är av särskild betydelse för Sverige. Förteckningen föreslås få formen av en bilaga till förordningen (2018:1939) om invasiva främmande arter (den svenska förordningen) som också ändras så att förordningens bestämmelser blir tillämpliga på de arter som listas i bilagan. Förslaget innebär i huvudsak förbud mot eller begränsningar i rätten att föra in listade arter i Sverige samt att föda upp, släppa ut i miljön, eller på andra sätt hantera dessa i landet. Förslaget innefattar också ett antal mindre ändringar i andra författningar, däribland miljöbalken (1998:808), miljötillsynsförordningen (2011:13) och förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Övergripande generella synpunkter

Förslaget har långtgående påverkan på möjligheten att handla med de listade arterna. Denna påverkan framstår som motiverad mot bakgrund av de redovisade riskerna. Dock innebär det att förslaget bör anmälas i enlighet med ordningen för anmälan av tekniska föreskrifter samt för åtgärder som kan medföra begränsningar i möjligheten att tillhandahålla tjänster på den inre marknaden. Även en anmälan till WTO:s sekretariat bör göras eftersom åtgärderna delvis faller under WTO:s SPS-avtal.

Det hade varit önskvärt med en tydligare redogörelse för alternativa och mindre långtgående begränsningar, men de beskrivningar av riskerna som finns ger ändå en förståelse av varför de begränsningar som föreslås kan anses nödvändiga.

Vad gäller fastighetsägares ansvar att agera mot invasiva arter är det potentiellt betungande och det är viktigt att denna skyldighet är tydlig och gränserna för skyldigheten begripliga utan omfattande kunskaper om invasiva arter. De förslagna författningsändringarna bidrar till tydlighet

men det är viktigt att de även kompletteras med vägledningar av mer utförligt slag.

Övriga synpunkter

Påverkan på handel och fri rörlighet

Förslaget innebär förbud eller omfattande begränsningar i möjligheten att föra in ett antal nya arter i landet samt att hålla eller hantera dessa. Det rör sig om långtgående inskränkningar i handelsfriheten avseende de listade arterna. Dessa begränsningar är med störst sannolikhet välmotiverade mot bakgrund av de omfattande risker som invasiva arter medför, och som finns beskrivna för varje art i underlag från Havs- och vattenmyndigheten respektive Naturvårdverket.

Det finns inte anledning att ifrågasätta Kommerskollegiums bedömning att förslaget till ändringar i förordningen (2018:1939) om invasiva främmande arter bör anmälas enligt direktiv (EU) 2015/1535 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter eftersom förslaget innehåller tekniska föreskrifter. Det samma gäller bedömningen att det behöver göras en anmälan enligt direktiv 2006/123 om tjänster på den inre marknaden eftersom förslaget kan medföra begränsningar i möjligheten att tillhandahålla vissa tjänster inom bland annat turism och anläggningsbranscherna. Även Kommerskollegiums bedömning att förslaget, åtminstone i vissa delar, faller under tillämpningsområdet för Världshandelsorganisationens (WTO) avtal om sanitära och fytosanitära åtgärder (SPS-avtalet) och att det bör anmälas till WTO-sekretariatet framstår som välgrundat.

Den riskvärdering, inklusive överväganden om hur långtgående begränsningar som behövs för de olika arterna, som redovisats av Havs- och vattenmyndigheten respektive Naturvårdverket framstår överlag som ändamålsenlig. Dock hade det, som Kommerskollegium anför, varit önskvärt med en tydligare redogörelse för alternativa och mindre långtgående begränsningar, samt varför dessa inte kan anses tillräckliga för att uppnå den önskade skyddsnivån. Dock ger de beskrivningar av riskerna som finns i underlagsdokumenten ändå en förståelse av varför de begränsningar som föreslås kan anses nödvändiga.

Ansvar för fastighetsägare

Nya eller reviderade paragrafer i förordningen (2018:1939) om invasiva främmande arter kommer att göra klart att det i normalfallet är fastighetsägaren eller den som på annat sätt har rådighet över en fastighet som har ansvar för att genomföra beslutade utrotningsåtgärder eller hanteringsåtgärder. Detta är ett potentiellt betungande ansvar och det är viktigt att ansvarets innebörd och gränser är tydliga. Utöver författningstexten är det av stor vikt att denna innebörd går att utläsa

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2024-09-10 Dnr UFV 2024/869

genom beslutade utrotningsåtgärder, hanteringsprogram eller andra för fastighetsägaren tillgängliga källor, samt att ytterligare vägledning finns att tillgå.